

Mest...daar zit wat in!?

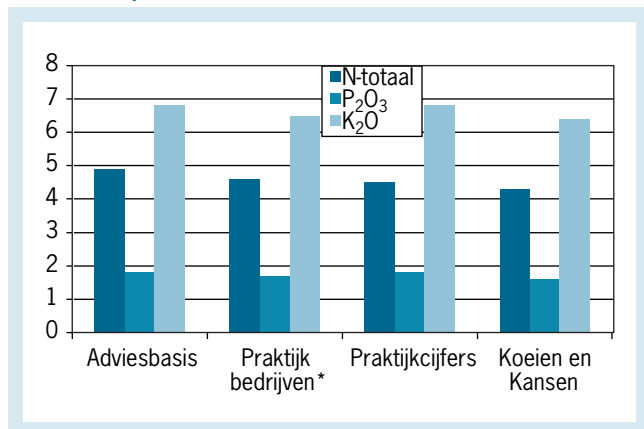
Guus van Laarhoven (PV) en Dirk-Jan den Boer (NMI)

Om de werking van drijfmest te kunnen inschatten, is kennis over de hoeveelheid mineralen in de mest onmisbaar. Praktijk is echter dat de meeste veehouders de mest op het eigen bedrijf niet laten bemonsteren. Door veranderingen in de bedrijfsvoering, mede veroorzaakt door Minas, lijken de mineralengehalten in de mest te dalen. Bij toepassing van bemestingsadviezen moet u hiermee rekening houden.

Mestsamenstelling nooit hetzelfde

Om goed te kunnen bemesten is een mestanalyse absoluut noodzakelijk. Werkelijke gehalten kunnen vaak fors afwijken van een in adviezen gebruikt gemiddelde, vaak als gevolg van meer water in de put of niet goed gemixte mest. Het lijkt er bovendien op dat de mineralengehalten in de mest dalen door aanpassingen in de bedrijfsvoering.

Figuur 1 Mineralengehalte in de mest bij verschillende groepen bedrijven (bron: BLGG)

Weet wat u bemest

Figuur 1 laat zien dat de Adviesbasis voor Bemesting uit 1998 uitgaat van hogere gemiddelde gehalten dan de werkelijke gehalten in de periode 1999/2000 op een groot aantal praktijkbedrijven. Vanaf 1998 zijn veel bedrijven

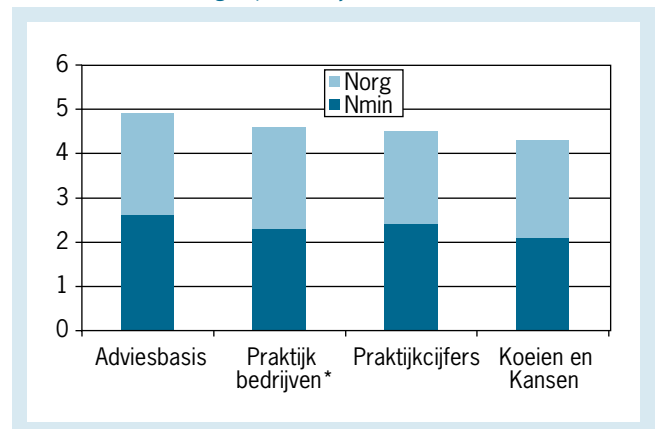
Weet wat u bemest door het nemen van een mestmonster.

genoodzaakt te letten op hun mineralenstromen, bijvoorbeeld door verlaging van de eiwitgehalten in het rantsoen. Dit lijkt dan ook terug te komen in de mestsamenstelling. Om nog beter na te kunnen gaan of verscherpt mineralenmanagement invloed heeft op de mestsamenstelling zijn in beide figuren ook cijfers vergeleken van bedrijven die zich doelen hebben gesteld.

De bedrijven van Praktijkcijfers 1 streefden er in 1999 naar te voeren en te bemesten overeenkomstig de Goede Landbouw Praktijk. De Koeien&Kansenbedrijven probeerden al in 2000 de Minas-eindnormen te halen. In alle gevallen toont N-totaal een daling (zie figuur 1), waaraan zowel de N-mineraal (N-min) als de N-organische stof (N-org) bijdragen (zie figuur 2). Opvallend is de verhouding tussen deze twee. Vooral op de Koeien&Kansenbedrijven is de daling van N-min fractie sterker dan die van N-org fractie. Op de bedrijven is het OEB-gehalte in de rantsoenen aanzienlijk lager dan in het verleden. Hierdoor komt er minder minerale stikstof via de urine in de mest terecht. Ook laat figuur 1 zien dat de gehalten van andere mineralen dalen.

Figuur 2 Verdeling van minerale- en organische stikstof in de mest bij verschillende groepen bedrijven (bron: BLGG)

Bemesten naar opbrengst

Het maakt voor de opbrengst en de voederwaarde veel verschil of er 4,9 of 4,3 kg stikstof in een ton drijfmest zit. Ook de benodigde hoeveelheid kunstmest heeft hierop veel effect. Essentieel voor de N-adviezen is het oogsten van de opbrengst waarvoor bemest is. Is de werkelijke bemesting lager dan de hoeveelheid waarmee gerekend wordt, dan zullen de verwachte opbrengsten logischerwijs niet gehaald worden.

Veehouders die geen monsters nemen van de mest op het eigen bedrijf en die het vee wel minder eiwit verstrekken via het rantsoen moeten dus rekening houden met de hierboven beschreven daling van de mineralengehalten in de mest.